

13.3.2017

TOIMINTAKERTOMUS 2016

Sibelius-Seuran tarkoituksena on kehittää Jean Sibeliukseen ja hänen musiikkiinsa kohdistuvaa harrastusta, hänen musiikkinsa esittämistä sekä hänen sävellyksiään koskevaa tutkimus- ja julkaisutoimintaa. Tehtäväänsä Seura toteuttaa

- julkaisemalla Jean Sibeliuksen koottujen teosten kriittistä laitosta yhteistyössä Kansalliskirjaston ja kustannusliike Breitkopf & Härtelin kanssa
- järjestämällä joka viides vuosi, seuraavan kerran 2020, Kansainvälisen Jean Sibelius –viulukilpailun
- ylläpitämällä yhteyksiä muihin Sibelius-seuroihin
- osallistumalla joka viides vuosi, seuraavan kerran 2020, kansainvälisen Sibelius-konferenssin järjestelyihin
- palkitsemalla Jean Sibeliuksen musiikin hyväksi tehtyä työtä
- järjestämällä erilaisia tilaisuuksia ja matkoja jäsenistölleen

Näihin tehtäviin liittyvä taloudellinen tilanne esitellään Seuran tilinpäätöksessä 2016, jonka sanallinen yhteenveto riskiarvioineen on tämän toimintakertomuksen lopussa.

Hallinto

Seuran vuosikokous pidettiin 2.5.2016. Seuran hallituksen jäsenmääräksi päätettiin entinen 11. Erovuorossa olleista Gustav Djupsjöbacka, Jaakko Ilves ja Jorma Mäenpää valittiin uudelleen. Oskari Nokso-Koiviston tilalle valittiin Pasi Koivusaari kaudeksi 2016–2018. Lisäksi Lauri Tarastin ilmoitettua ettei ole enää käytettävissä, valittiin uudeksi jäseneksi kaudeksi 2016–2017 Päivi Pousar.

Siten Seuran hallitukseen kuuluivat vuonna 2016 Gustav Djupsjöbacka, Jaakko Ilves, Inger Jakobsson-Wärn, Pasi Koivusaari, Lasse Murtomäki, Jorma Mäenpää, Päivi Pousar, Lea Rahkola-Kauranen, Lauri Ratia, Erik T. Tawaststjerna ja Timo Virtanen.

Hallituksen puheenjohtajana oli Lauri Ratia ja varapuheenjohtajana Gustav Djupsjöbacka. Hallitus kokoontui kahdeksan kertaa, minkä lisäksi asioita käsiteltiin sähköpostitse.

Toimihenkilöt

Seuran sihteerinä ja rahastonhoitajana toimi VTM Tuija Kurvinen. Kirjanpidon toteutti Hannu Säisänen Ritzmore Oy:stä. Seuran tilikauden 2016 tarkastajana oli KHT Johanna Ala-Härkönen PricewaterhouseCoopers Oy:stä.

Strategiatyö

Hallitus hyväksyi valmistelutyöryhmän kolmessa työpajassa (15.8., 29.8. ja 21.9.) hioman Sibelius-Seuran strategian, joka antaa toiminta- ja suuntaviivat Seuran työlle tuleviksi vuosiksi. Valmistelutyössä olivat mukana Lauri Ratia, Pasi Koivusaari, Päivi Pousar, Lea Rahkola-Kauranen, Gustav Djupsjöbacka, Timo Virtanen ja Tuija Kurvinen Sibelius-Seuran hallituksesta, Aino Porra, Severi Blomstedt ja Lauri Porra Sibelius-suvusta, Olli-Pekka Martikainen Sibelius-Akatemiasta sekä pro bono fasilitoijina Anna Granskog ja Antti Ryytty McKinsey & Companysta.

Jäsenistö

Vuoden aikana seuraan liittyi 6 uutta henkilöjäsentä. Henkilöjäsenten määrä oli vuoden lopussa 70. Lisäksi on 15 yhteisöjäsentä. Seuralla on neljä kunniajäsentä, kun entinen pitkäaikainen puheenjohtaja Lauri Tarasti kutsuttiin 75-vuotispäivänään kesäkuussa Seuran kunniajäseneksi. Muut kunniajäsenet ovat Fabian Dahlström, Tuomas Haapanen ja Esko Häkli, joista viimeksimainittua Seura onnitteli marraskuussa 80-vuotissyntymäpäivän johdosta.

Jäsenistöön pidettiin yhteyttä jäsenkirjeitse, joita lähetettiin vuoden aikana 3 kappaletta.

Jäsenmaksut olivat entiset: 30 euroa henkilö- ja 100 euroa yhteisöjäseniltä.

Edustukset

Seuran nimeämät edustajat Sibeliuksen koottujen teosten (JSW) toimituskunnassa olivat Gustav Djupsjöbacka, Lauri Suurpää ja Erik T. Tawaststjerna.

Seuran edustajana Ainola-säätiön hallituksessa oli Esko Häkli varamiehenään Timo Virtanen sekä Seuran nimeämänä Jean Sibeliuksen jälkeläisten edustajana Severi Blomstedt varajäsenenään Outi Lepäntalo.

Sibeliuksen syntymäkaupunkisäätiön valtuuskunnan varapuheenjohtajana on ollut Lauri Tarasti.

Seuran kotisivut

Seuran kotisivut ovat osoitteessa www.sibeliusseura.fi.

Seuran SOME-näkyvyyden uudistustyön suunnittelu aloitettiin Päivi Pousarin vetämässä työryhmässä, johon nimettiin myös Gustav Djupsjöbacka, Timo Virtanen ja Lasse Murtomäki. Lisäksi työryhmään pyydettiin Sibelius-suvun edustajaa ja Seuran www-sivujen teknisestä alustasta vastaavaa Kimmo Salmiota kysyttiin työryhmään asiantuntijaksi. Projektia lupautuivat pro bono fasilitoimaan Tarja Jussila ja Samuli Hokkanen Hill & Knowltonilta.

Sibeliuksen syntymän 150-vuotisjuhlavuosi

Sibeliuksen syntymää 150:ttä juhlavuotta vietettiin menestyksekkäästi vuonna 2015. Juhlavuoden projektiryhmä piti Suomen kansallismuseossa keskiviikkona 9.3. loppukokouksen, jonka järjestelyjä Seura tuki. Loppukokouksessa oli noin 70 osallistujaa. Juhlavuodesta on julkaistu oma loppuraporttinsa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön Seuralle myöntämästä juhlavuoden avustuksesta käyttämättä jäänyt osa piti palauttaa ministeriöön.

Sibeliuksen koottujen teosten julkaiseminen

Sibeliuksen teosten kriittisen edition julkaiseminen on jatkunut Kansalliskirjaston ja Breikopf&Härtelin kanssa. Toimituskunta on jatkanut muuttumattomana puheenjohtajanaan professori Esko Häkli.

Koottujen teosten päätoimittajana on prof. Timo Virtanen.

Kertomusvuonna ilmestyi 1 nide: Sibeliuksen ensimmäiset orkesteriteokset Alkusoitto E-duuri ja Balettikohtaus. Vuoden 2016 lopussa oli valmiina 27 nidettä, ja valmisteilla oli lisäksi kahdeksan nidettä. Projektissa julkaistavien niteiden määrä on aiemmin arveltua suurempi. Aikanaan projektin alussa arvioitun 52 niteen sijaan hankkeessa arvioidaan syntyvän 64 nidettä.

Hankkeessa oli vuoden lopussa kaksi päätoimista tutkijaa ja kaksi osapäivätoimista sekä kaksi palkkiotoimista tutkijaa.

Hankkeen rahoituksesta ovat vastanneet opetus- ja kulttuuriministeriö, Jenny ja Antti Wihurin rahasto, Alfred Kordelinin säätiö, Suomen Kulttuurirahasto, Konstsamfundet, Svenska Kulturfonden, Niilo Helanderin säätiö ja Sibeliuksen suku.

Vuoden lopussa Seuran hallitus päätti perustaa koottujen teosten taloudellisen turvaamisen toimikunnan, johon nimettiin Esko Häkli, Lauri Ratia, Timo Virtanen, Gustav Djupsjöbacka, Pasi Koivusaari ja Lasse Murtomäki. Myös Sibelius-suvun edustaja pyydettiin toimikuntaan.

Hankkeesta laadittava erillinen toimintakertomus on luettavissa sivulla:

<http://blogs.helsinki.fi/jean-sibelius-works/vuosikertomukset/>

Sibelius-viulukilpailu

Kiitoskonsertti viulukilpailun tukijoille ja sponsoreille järjestettiin maanantaina 29.2. Ritarihuoneella. Läsnä oli 83 henkilöä. Torstaina 3.3. järjestettiin Villa Gyllenbergissä kiitoskonsertti viulukilpailun työntekijöille, vapaaehtoisille ja majoittajille. Tässä tilaisuudessa oli läsnä noin 50 henkilöä. Tilaisuudet saivat hyvän vastaanoton. Esiintymässä olivat maanantaina ja torstaina viulisti Sara Etelävuori ja pianisti Timo Koskinen, maanantaina myös viulisti Pekko Pulakka.

2015 viulukilpailun erinomaisesti onnistunut sponsoritulojen hankinta ja pääsylippujen ennätysmäinen myynti sekä kilpailujen tiukka menolinja johtivat viulukilpailun ylijäämäiseen tulokseen, mikä valtionapuseränsä mukana piti palauttaa, koska Seura ei ollut tehnyt tarvittavaa valtionavustuksen käyttötarkoituksen muutoshakemusta määräaikaan mennessä.

Kansainvälinen toiminta

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi 9 000 euron suuruisen valtionavustuksen käytettäväksi Sibeliuksen musiikin ja suomalaisen kulttuurin levittämiseksi Kiinassa. Kiinan Sibelius-seuran perustamiseen liittyviä neuvotteluja kävivät Lauri Ratia ja Lauri Tarasti, joita avusti Suomessa asuva kiinalainen insinööri Henry Hu. Myös opetus- ja kulttuuriministeriö pidettiin hyvin informoituna hankkeesta. Ratia ja Hu vierailivat Kiinassa toukokuussa. Lauri Tarasti valvoi kiinankielisen Sibelius-esitteen valmistamisen. Esitettä painettiin 1 000 kappaletta. Loppuvuonna valmistui China Symphony Development Foundationin kanssa tapahtuvaa yhteistyötä käsittelevä, HPPLaw:n Yanhuan Zhoun ja Markku Mäkisen pro bono –työnä valmisteleva Memorandum of understanding.

Italian Sibelius-seuran perustaminen ei vuoden aikana edennyt, mutta Rapallon Sibelius-festivaali järjestettiin jo toisen kerran. Timo Virtanen oli hallituksen yhteyshenkilö Italian Sibelius-hankkeissa.

Jorma Mäenpää aloitti selvittelyt Sibelius-seuran perustamisesta Unkariin.

Norjan Sibelius-seuran jakaman Sibelius-seuran palkinnon rahoitus on ollut katkolla. Ponnistelut uuden tukijan löytämiseksi niin Norjassa kuin Suomessa eivät ole toistaiseksi tuottaneet tulosta ja palkinto päätettiin vuonna 2016 jättää jakamatta.

Muu toiminta

Seura teki perinteisen konserttimatkan Lahteen Sibelius-festivaalille torstaina 8.9. Konsertin ohjelmassa olivat Sibeliuksen teokset Pohjolan tytär, Tapiola ja sinfonia nro 1. Sinfonia Lahtea johti Dima Slobodeniouk. Ennen konserttia illan teokset esitteli Seuran omassa tilaisuudessa Sibeliuksen koottujen teosten päätoimittaja Timo Virtanen. Konsertissa oli paikalla 21 seuran jäsentä, kutsuvierasta sekä avocia ja esittelytilaisuudessa vieraina myös runsas parikymmentä ulkomaisten Sibelius-seurojen jäsentä lähinnä Sibelius One –seurasta, mutta myös Japanista. Seura postitti Lahden festivaalin konserttiohjelman niille ulkomaisille Sibelius-seuroille, joista ei ollut edustusta paikalla.

Yhteistyössä Helsingin kaupunginmuseon kanssa järjestettiin keskiviikkona 7.12. Hakasalmen huvilassa yleisölle avoin tilaisuus, jossa kuultiin sinfoniakonsertillinen Sibeliuksen teoksia sovitettuina pianolle ja viululle. Konsertin ohjelmassa olivat Finlandia ja viulukonsertto sekä kolmas sinfonia, jonka sovitus pianolle nelikätisesti on todellinen harvinaisuus konserttiohjelmissa. Konsertissa esiintyivät Taideyliopiston Sibelius-Akatemian opiskelijat, pianistit Ayane Matsuura ja Aura Go sekä viulisti Otto Antikainen. Seuran jäseniä oli konsertissa runsaat kaksikymmentä ja muuta yleisöä niin paljon, että konserttisali oli lähes täynnä.

Seura päätti ryhtyä toimiin Sibelius-monumentin paljastuksen 50-vuotispäivän 7.9.2017 juhlistamiseksi. Lea Rahkola-Kauranen aloitti Eila Hiltusen perikunnan kanssa selvittelyt juhlanäyttelyn järjestämiseksi syksyllä 2017.

Syksyllä 2016 Seura teki periaatepäätöksen ryhtyä yhteistyöhön perusteilla olevan, heinäkuussa 2017 ensi kertaa järjestettävän Helsingin kamarimusiikkifestivaalin (HCMF) kanssa. Neuvotteluja festivaalin kanssa, erityisesti Christel Leen konsertin järjestämiseksi, kävivät Päivi Pousar ja Lauri Ratia.

Seuran toiminnan kehittyminen ja tuloksellisuus, taloudellinen tilanne, merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Seuran toiminta jatkuu tässä toimintakertomuksessa kuvatuilla toimintaloikoilla. Koska Seuran toiminta on täysin riippuvainen valtion ja kulttuurisäätiöiden avustuksista, ovat niiden leikkaukset vakava riski Seuran toiminnalle.

Kriittisen edition julkaiseminen on nykyisellä tasollaan johtamassa (opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksen laskettua) erittäin ikävällä tavalla pysyvään alijäämään, minkä vuoksi se, että Seuran oli lähinnä teknisen virheen takia palautettava viulukilpailun ylijäämä eikä sitä voitukaan suunnitelmista poiketen käyttää kriittisen edition tukemiseen, on erittäin valitettavaa. Ministeriöön palautettiin selvitysten jälkeen viulukilpailun tukea kaikkiaan 62 892,53 euroa ja juhluvuoden tukea 4 476,50 euroa.

Viulukilpailun ylijäämän palauttamisen jälkeen Seuran tilikauden alijäämä oli 93 581,74 euroa. Taseen mukainen oma pääoma oli tilivuoden päättyessä 58 245,84 euroa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Seuran toiminta on jatkunut tilivuoden päättymisen jälkeen aiemman mukaisena.